

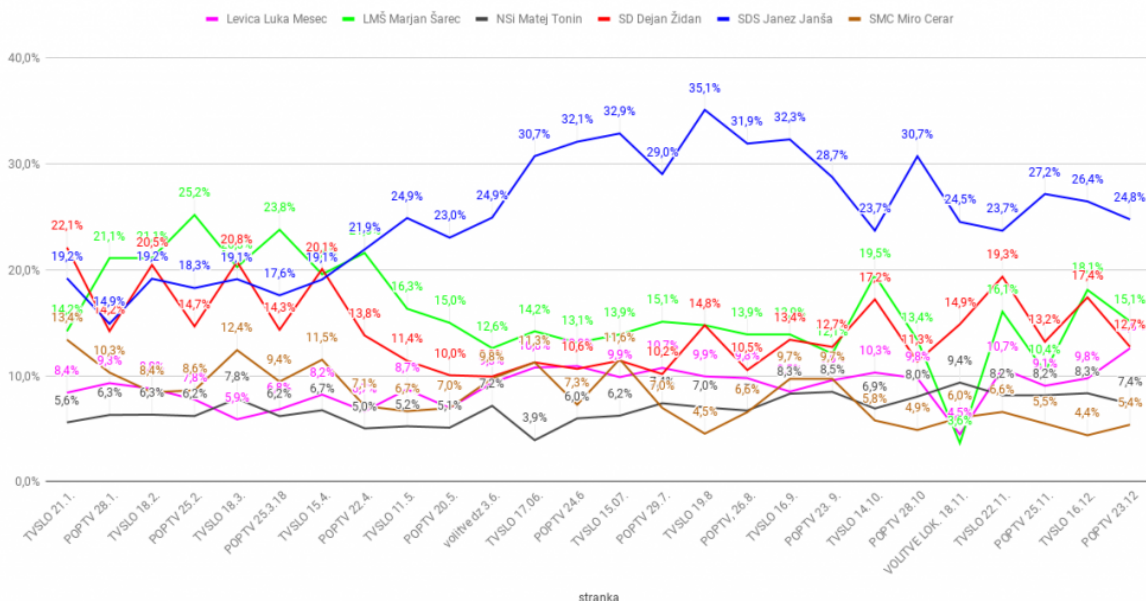
Koliko so v letu 2018 zgrešile raziskave javnega mnenja

Če bi verjeli raziskavam, ki so jih objavljali največji mediji prve štiri mesece leta, bi na volitvah poslancev zmagala LMŠ **Marjana Šarca** ali SD **Dejana Židana**. A sta ti dve stranki v začetku junija na volitvah v seštevku krepko zaostali za SDS Janeza Janše. Preobrat je bil dramatičen. Podobno so rezultate raziskav javnega mnenja demantirale tudi lokalne volitve. A veliko drugih načinov, kako ugotoviti, kaj mislijo ljudje in kako bi lahko odločili, nimamo.

Nenaden skok SDS in čudna žaganja za SD

Za te raziskave številni že dolgo opozarjajo, da so oblika manipuliranja in ne merjenja razpoloženja ljudi. Kaj kažejo raziskave pa je še posebej v letu volitev pomembno. Če ti pred volitvami dobro kaže, lažje pridobiš dobre kandidate in denar za plačilo stroškov kampanje. Grafično za celo leto prikazujem rezultate POPTV, za katero meritev opravlja Mediana in TVSL0, ki je (razen tik pred volitvami, ko so tudi uporabili Mediano) objavljala rezultate Ninamedie. Rezultatov Nove24TV tokrat ne prikazujem, ker jih niso objavili vsak mesec. Prikazani so zaradi večje preglednosti le deleži šestih največjih strank. Koliko so raziskovalci grešili, lahko ocenite sami (s klikom na grafiko jo lahko pogledate povečano v novem oknu):

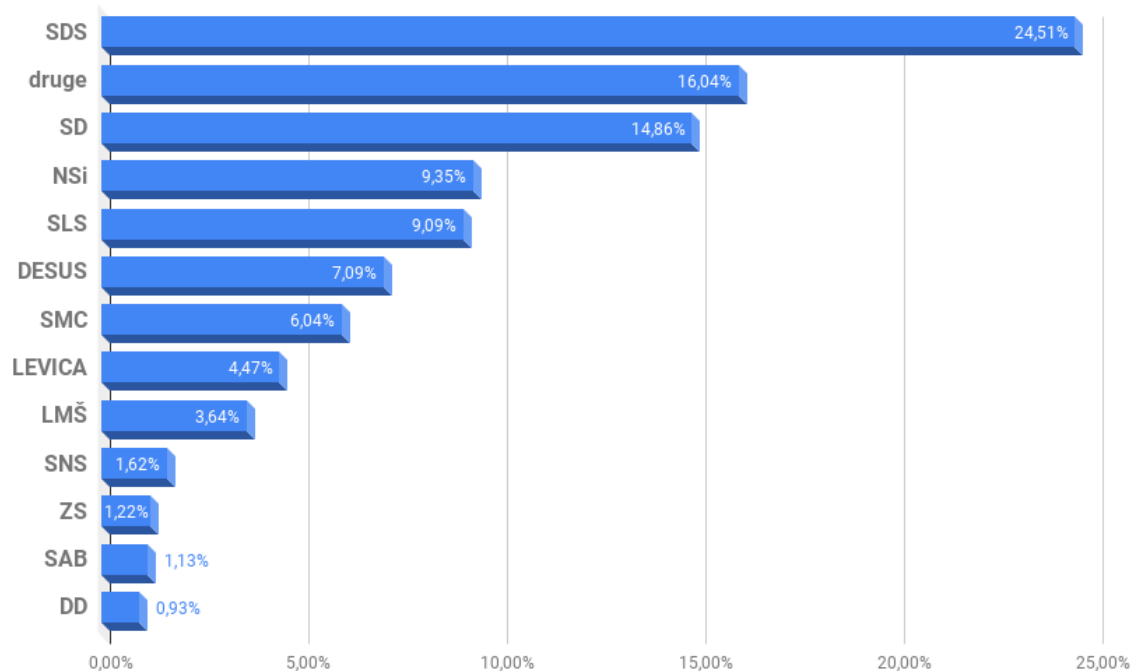
Čudne raziskave javnega mnenja: leto, ko so volitve izstrelili SDS visoko nad druge

letni pregled raziskav

Da lahko primerjam različne raziskave sem izločil neopredeljene (ne vem, ne bi volil...) in te preračunal sorazmerno deležem, ki so jih zbrale stranke. To omogoča tudi primerjavo z državnimi in lokalnimi volitvami, kar je v grafiki tudi prikazano. Rezultat lokalnih volitev le za stranke, brez upoštevanja nestrankarskih list, kar omogoči primerjave, v medijih nihče ni predstavljal. Takšen je bil za vse:

Deleži strank na volitvah občinskih svetnikov z izločenimi nestranskarškimi kandidati

Vir: vlada, občine s proporcionalnim volilnim sistemom

Lokalne volitve (občinski sveti) so bile uspeh za desnico, ki je krepko prehitela levico (SD, Levica, DeSUS) in liberalne stranke (SAB, LMŠ, SMC). V celotnem letu 2018 je bila Mediana, se zdi, bližje rezultatom na volitvah kot Ninamedia. Pri Ninamedii so navzgor sistematično odstopali deleži za SD **Dejana Židana**. Mediana pa je nekaj časa precej visoko cenila moč LMŠ **Marjana Šarca**. Odstopanje kaže žagast vzorec v grafiki rdeče in zelene barve. Se je pa to "žaganje" izrazito zmanjšalo maja in nekaj mesecev po volitvah, ko je poskočila SDS **Janeza Janše**. Znova pa smo bili priča "žaganju", a na drugačen način, pred lokalnimi volitvami, Ninamedia je, se zdi po rezultatu na lokalnih volitvah, spet napihovala SD.

V preteklosti so raziskovalci praviloma udarili mimo

Članki v Spletnem časopisu, ki so primerjali rezultate različnih raziskav, so bili celotno leto dobro brani, rekordno pa le eden.

SO RAZISKOVALCI ŽE SPET ZGREŠILI REZULTAT VOLITEV?

Peter Jančič | 03/06/2018

V petek pred volitvami pred štirimi leti so raziskovalci zmagoviti stranki napovedali premalo, v nedeljo pa po vzporednih volitvah preveč. Kako se bo razpletlo danes?

[Read More](#)

Eden najbolj branih člankov lanskem letu je bil objavljen na dan volitev o tem, koliko zgrešijo zadnje raziskave pred volitvami in terenske meritve na dan volitev na voliščih

Rekordno branost je lani dosegel članek, ki sem ga objavil na volilno nedeljo 3. junija, v katerem sem prikazal, kako so raziskovalci zgrešili na prejšnjih volitvah in koliko so štiri leta prej udarili mimo s terensko meritvijo na dan volitev samih, katere rezultate ob zaprtju volišč objavijo televizije. Na treh volitvah pred tem so raziskovalci gladko zgrešili celo, kdo bo zmagal. Najprej so leta 2004 napovedali, da bo odločno zmagal **Anton Rop** z LDS. Pa je **Janez Janša** s SDS. Pozneje so dvakrat napovedovali, da bo na vrhu Janša, a je prvič relativno največ glasov zbral **Borut Pahor** s SD, drugič pa **Zoran Jankovič** s PS. Šele v četrtem poskusu so zadeli z **Mirom Cerarjem**, a celo pri njem ne povsem. Lani so zadnje dni vsi pravilno napovedali, da bo relativna zmagovalka SDS. Na volilni dan 3. junija je ta članek pritegnil izjemno pozornost. Po interni meritvi (jetpack) je članek [So raziskovalci že spet zgrešili rezultat](#) prebralo krepko več kot 16.000 bralcev. Večina iz mobilnih telefonov. Po drugi meritvi (ki je stalno prikazana v desni vrstici prve strani spletnega časopisa) je številka nižja, in je bil bolj bran komentar z naslovom [Psi čuvaji opozicije in Janeza Janše](#) o zlorabah največjih medijev v času pred volitvami. Meritve branosti člankov v lanskem letu kažejo, da so bili med najbolj brani ob analizi uspešnosti raziskav javnega mnenja in komentarjih še članki, kdo vse kandidira pred volitvami poslancev, ki so

bili informativne vrste.

Napaka ali drobna usluga Arsenoviču?

Tekst "Tomše o Cerarjevi (samo)hvali" se nekoliko neupravičeno pojavlja med najbolj branih na lestvici, gre za zbirko čez leto objavljenih številnih pisem bralcev in prikazan je seštevek ogledov. Številke (jetpack) o najbolj branih člankih lani so takšne:

So raziskovalci že spet zgrešili rezultat v	🔗	16,486
Psi čuvaji opozicije in Janeza Janše	🔗	11,237
Tomše o Cerarjevi (samo)hvali	🔗	10,556
Čigave sluge nam mahajo z rdečo zvezdo	🔗	9,037
20 list povsod, predstavljam imena vseh	🔗	9,009
25 list: Namesto Jankoviča Socialistična p	🔗	8,938

Raziskovalci javnega mnenja se niso izkazali niti pred lokalnimi volitvami, ko so ugotovili vsaj, da v Mariboru nima resnih možnosti **Andrej Fištravec**. Kar je bilo jasno tudi brez njih. Za Maribor, kjer je Saša Arsenovič po prvem krogu krepko vodil pred **Francem Kanglerjem**, je Ninamedia tik pred odločanjem ljudstva ugotovila, da je prišlo do preobrata in da nenadoma rahlo vodi Kangler. Volitve so jih dramatično demantirale. Za Arsenoviča je bilo 57,9 odstotka glasujočih, za Kanglerja 42,1 odstotka. Možno je, da je bil cilj dodatno motivirati Arsenovičeve volivce, naj gredo na volišča. Večer je rezultat napovedal tako:

Mariboru se, kaže anketa, ki jo je za Večer opravila agencija Ninamedia, obeta dramatična končnica letošnjih lokalnih volitev. Z zelo rahlo prednostjo proti volilni nedelji stopa **Franc Kangler**, ki je po naši anketi za 1,6 odstotka boljši od **Saše Arsenoviča**, sicer vodilnega po prvem krogu. Spomnimo, zanj je po uradnih podatkih državne volilne komisije glasovalo 38,16 odstotka volivcev, za Kanglerja 31,37. Kar že kaže, da so se po prvem krogu, ko je odpadla množica kandidatov, kamor so se razpršili glasovi, karte na novo premešale. Če torej upoštevamo tiste, ki se še niso odločili (ali ne želijo povedati ali pa še ne vedo, kako bodo glasovali) - teh je nekaj več kot 15 odstotkov - bi Kangler prejel 42,9 odstotka glasov, Arsenovič 41,5. Razmerje med njima, če upoštevamo samo opredeljene, pa je, kot je razvidno tudi iz infografike, 50,8 proti 49,2 v Kanglerjevo korist. Tudi v tem primeru je razlika med njima izjemno majhna.